

Karthágói vértanúk: Szent Perpétua és Felicitász

március 7.

A Septimus Severus-féle keresztényüldözés idején, 203. március 7-én Karthágóban szenvedett vértanúságot Perpétua, Felicitász, hitoktatójuk és három hittársuk. Perpétua naplószerű feljegyzéseket készített a börtönbe vetett és az elítélt keresztények élményeiről. Írása a jegyzőkönyvvel együtt szó szerint az utókorra maradt. Felicitász a börtönben szülte meg gyermekét.

Az észak-afrikai Karthágó környékén élő Perpétua, a fiatal, kisgyermekes patríciusfeleség Felicitással, a rabszolganővel együtt hitjelölt volt a keresztények közösségében. Hitoktatójuk Saturus volt: vállalta, hogy a keresztség fölvétele előtt a szükséges oktatásban részesíti őket és még néhány fiatalt.

Septimius Severus császár súlyos büntetés terhe alatt megtiltotta, hogy valaki zsidóvá vagy kereszténnyé legyen. Az ifjú keresztény csoport is áldozata lett a császár rendeletének, aki halálra szánta őket. Saturus, mihelyt értesült a rá bízott hittanulók elfogatásáról, önként jelentkezett, hogy védeneci mellett állhasson. A hitjelöltek a börtönben az első kínálkozó alkalommal megkapták a keresztséget – tudósít Perpétua. A keresztségben erőt nyertek a szenvedések elviseléséhez.

Zsúfolt börtönbe zárták őket. „Borzadva riadtam vissza, mert még sohasem tapasztaltam ilyen sötétséget. Borzalmas nap! Nyomasztó a hőség ebben az embertömegben. Szorongás a katonák gyalázatos zsarolási kísérletei miatt! És ehhez még a távol lévő gyermekem gondja is emésztett... Aztán mégis elértem, hogy a gyermek mellettem maradjon a börtönben. Így idővel magamhoz tértem, és megerősödtem, amíg gyermekemet gondoztam. Sőt lassan palotává lett számomra a börtön, úgyhogy szívesebben tartózkodtam ott, mint bárhol másutt” – írta Perpétua.

„Az Isten Lelke arra indított, hogy a keresztvíztől ne kérjek semmi mást, mint a test türelmét.” Nem szabadulást, hanem minden rájuk váró veszedelemben türelmet és állhatatosságot kért Istentől magának és társainak. A vértanú feljegyzéseiből tudjuk, hogy mind testvéri közösségben állták a rájuk rótt kemény megpróbáltatásokat. A végsőig ellentmondtak a hittagadásnak. Krisztus szeretete töltötte be őket; a halálig tartó testvéri összetartozás ragyogó példaképét tárják elének. „*Ti mindnyájan testvérek vagytok*” (Mt 23,8) – az Úr szavainak megfelelő magatartás valóság volt az első évszázadok fiatal Egyházában.

Perpétua naplójának ókeresztény kiadója részletesen elbeszéli az elszakíthatatlan barátok utolsó napjait és vértanúságát. Hosszú, felőrlő fogság után kihallgatták őket a város fórumán, és mivel ott kereszténynek vallották magukat, halálra ítélték és kivégezték őket. Március 7-én arénába, vadállatok elé vetették a keresztények kis csoportját; ám mivel az állatok nem ölték meg őket, tör oltotta ki életüket.

A *Depositio Martyrum* március 7-én emlékezik meg a temetésükről. 1908-ban Aquinói Szent Tamás emléknapja miatt március 6-ra tették át ünnepüket, majd – miután 1969-ben, amikor Szent Tamás ünnepét január 28-ra helyezték – Szent Perpétua és Felicitász napja visszakerült március 7-re.

Szent Ágoston a két szent nevét összekapcsolva hívja fel a figyelmünket a böjti fegyelem értékére: *perpetua felicitas, azaz örök boldogság lesz állhatatosságunk jutalma.*

Magyar Kurír

SZENT PERPETUA és SZENT FELICITAS

Március 7. -

*Karthagó, 202/203. március 7.

Perpetua és Felicitas, e két fiatal vértanú asszony, kiket -- társaikhoz hasonlóan -- Krisztus szeretete töltött be, a halálig tartó testvéri összetartozás ragyogó példaképét tárja elénk. Ez a magatartás valóság volt az első évszázadok fiatal Egyházában. Az Úr szavainak: „Ti mindnyájan testvérek vagytok” (Mt 23,8) megfelelően a keresztények kezdettől fogva ebben az egészen új és mély értelemben alkalmazták magukra a testvériség fogalmát. Ebből adódóan a férfi testvér mellett egyenlő jogokkal rendelkezett a nővér, s mint ilyent elismerték és szerették. Ez a kor felfogásához mérten valami hallatlan és minden képzeletet felülmúló dolog volt. Az a fiatal baráti csoport, amelyről most szólnak, e keresztény magatartást oly magától értetődő és emberi módon tette sajátjává, ahogy arra csak az ifjúság képes.

Perpetua, a Karthagó környékén élő fiatal patrícusfeleség Felicitasszal, a rabszolganővel együtt hitjelölt volt a keresztények közösségében, melyet általános megvetés övezett. Saturus hitoktató vállalta, hogy a keresztség fölvétele előtt a szükséges oktatásban részesíti őket és még néhány fiatalt. Az ifjú csapat azonban rövid idő alatt áldozata lett Septimius Severus császár rendeletének, amely súlyos büntetés terhe alatt megtiltotta, hogy valaki zsidóvá vagy kereszténnyé legyen. A császár nyilvánvalóan kihalásra akarta kényszeríteni a keresztények népszerűtlen „szektáját”. Perpetuát és Felicitast hamarosan letartóztatták Saturnius, Secundulus és Revocatus hittanulókkal együtt. Perpetua még szoptatta első gyermekét, Felicitas pedig közvetlenül szülés előtt állt. Saturus, mielőtt értesült a rá bízott hittanulók elfogatásáról, önként jelentkezett, hogy védenecsei mellett állhasson.

Perpetua mint társaságbeli hölgy kiváló nevelésben részesült és jártas volt az írásban. Naplószerű följegyzéseket készített közös élményeikről, melyek a szenvedéstörténeetről készült jegyzőkönyvvel együtt szó szerint ránk maradtak. Az előkelő ifjú hölgy, két szabad ember, egy rabszolga, egy rabszolganő és a fiatal hitoktató testvéri közösségben állta a reá rótt kemény megpróbáltatást.

Perpetua, miután leírta, apja hogyan kísérelte meg -- eredménytelenül -- rávenni Krisztusba vetett hitének megtagadására, tudósít a keresztségről, amelyet a foglyok a börtönben az első kínalkozó alkalommal megkaptak, és e szép szavakat fűzi hozzá: „Az Isten Lelke arra indított, hogy a keresztvíztől ne kérjek semmi mást, mint a test türelmét.” Nem szabadulást, hanem minden rájuk váró veszedelemben türelmet és állhatatosságot kért a fiatal megkeresztelt nő magának és társainak.

Rövid ideig tartó szelídebb bánásmód után a foglyokat egy sötét földalatti zárkában helyezték el. Hosszú, felőrlő fogság után egy napon „hirtelen a reggeli mellől hurcolták kihallgatásra őket” a város fórumára. Váratlanul ismét föltűnt Perpetua apja. Magával hozta Perpetua gyermekét is, és megpróbálta leráncigálni Perpetuát az emelvényről e szavakkal: „Szánd meg a fiadat!” Hilarius helytartó, aki a kihallgatást vezette, szintén így beszélt: „Légy tekintettel atyád ősz fejére! Kíméld kisfiadat! Áldozz a császár üdvére!” -- Perpetua azonban kurtán válaszolt: „Nem!” -- Amikor a helytartó látta Perpetua határozottságát, még föltette a szokásos kérdést: „Keresztény vagy?” „Igen -- válaszolta --, keresztény vagyok.” Rögtön el is hangzott az ítélet, mely „az állatok elé” küldte a hitvallókat. „Ekkor vidáman tértünk vissza börtönünkbe” -- írja Perpetua. Nemsokára „fölragyogott győzelmük napja”. Először vadállatok elé vetették, majd tőrrel leszúrták őket.

A Depositio Martyrum március 7-én emlékezik meg a temetésükről. 1908- ban Aquinói Szent Tamás miatt március 6-ra tették át ünnepüket. 1969- ben, amikor Szent Tamás napját január 28-ra helyezték, visszakerültek március 7-re.

Amikor fogságukat megszigorították, ezt írta Perpetua: „Borzadva riadtam vissza, mert még sohasem tapasztaltam ilyen sötétséget. Borzalmas nap! Nyomasztó a hőség ebben az embertömegben. Szorongás a katonák gyalázatos zsarolási kísérletei miatt! És ehhez még a távol lévő gyermekem gondja is emésztett... Aztán mégis elértem, hogy a gyermek mellettem maradjon a börtönben. Így idővel magamhoz tértem, és megerősödtem, amíg gyermekemet gondoztam. Sőt lassan palotává lett számomra a börtön, úgyhogy szívesebben tartózkodtam ott, mint bárhol másutt."

A rájuk váró sors bizonytalanságában Perpetua világosságért imádkozott. Ekkor a következő álmot látta: Egy magas létra lábánál egy rémítő sárkány hevert, ők pedig a létrán egymás után fölkapaszkodtak az égbe, ahol örömmel fogadták őket. Satorus hágott föl elsőnek, és lekiáltott onnan: „Perpetua, várlak! De vigyázz, meg ne marjon ez a sárkány!" Perpetua így folytatja: „Azt válaszoltam: Nem fog bántani! Jézus nevében ráléptem a fejére, mintha az lenne az első fok. Így tudtuk meg, hogy szenvedés vár ránk. Attól fogva nem is reménykedtünk a világban."

A napló-lapok ókeresztény kiadója részletesen elbeszéli az elszakíthatatlan barátok utolsó napjait és vértanúságát. Többek között ezt mondja: „Ami Felicist illeti, ő is részesült az Úr kegyelmében. Így történt: Mivel már a nyolcadik hónapjában volt, kínozták a gond, hogy terhessége miatt elhalasztják vértanúságát. Nem volt szabad ugyanis terhes nőket kivégezni... Társai is erős gondban voltak, hogy jó társukat, akinek tulajdonképpen az ő társaságukban volna a helye, egyedül kell hagyniuk a remélt vértanúság útján. Ezért két nappal a cirkuszi játékok előtt közös fohászkodással imádkoztak az Úrhoz, és közvetlenül az ima befejezése után elkezdődtek Felicitásnál a fájdalmak. Amint nyolcadik hónapos szülésnél természetes, a szülés meggyötörte, nagy fájdalmai voltak. Akkor az egyik börtönőr azt mondta neki: ŐHa már most ekkora lármát csapsz, mit csinálsz majd, ha a vadállatok elé vetnek? Ő azonban ezt válaszolta: ŐAmit most szenvedek, azt én szenvedem, akkor azonban más valaki lesz bennem, aki helyettem fog szenvedni; mert én is őérette szenvedek! ŐEgy leánykát szült, akit egyik nővérünk lányának fogadott és fölnevelt."

Katolikus.hu

Szent Perpétua és Szent Felicitász

Az észak-afrikai Karthágó környékén élő Perpétua, a fiatal, kisgyermekes patríciusfeleség Felicitással, a rabszolganővel együtt hitjelölt volt a keresztények közösségében. Hitoktatójuk Satorus volt: vállalta, hogy a keresztség fölvétele előtt a szükséges oktatásban részesíti őket és még néhány fiatal.

Septimius Severus császár súlyos büntetés terhe alatt megtiltotta, hogy valaki zsidóvá vagy kereszténnyé legyen. Az ifjú keresztény csoport is áldozata lett a császár rendeletének, aki halálra szánta őket. Satorus, mihelyt értesült a rá bízott hittanulók elfogatásáról, önként jelentkezett, hogy védeneci mellett állhasson. A hitjelöltek a börtönben az első kínálkozó alkalommal megkapták a keresztséget – tudósít Perpétua. A keresztségben erőt nyertek a szenvedések elviseléséhez.

Perpétua naplószerű feljegyzéseket készített a börtönbe vetett és az elítélt keresztények élményeiről. Írása a jegyzőkönyvvel együtt szó szerint az utókorra maradt - innen tudunk rabtársáról, a rabszolga Felicitásról is, aki nyolc hónapos terhes volt. A börtönben lévő keresztény férfiak és nők, szabadok és rabszolgák testvérként tekintettek egymásra a fogságban, és közösen viselték gondját Perpétua velük raboskodó gyermekének és a terhes rabszolganőnek. Közeledett kivégzésük napja, ám Felicitászt még a börtönben tartották volna, mert a római törvények szerint gyermeket váró asszonyt nem volt szabad kivégezni. A kivégzés előtt két nappal azonban mindössze nyolc hónap után világra hozta gyermekét. Mivel mindvégig hűségesek maradtak hitükhöz, a két asszonyt a többi kereszténnyel együtt a vadállatok elé vetették, de mivel az állatok nem ölték meg őket, tőr oltotta ki életüket. Felicitász gyermekét az egyik nővér vette magához és nevelte fel.